

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Batman'da meydana gelen üçü çocuk dört kişinin hayatını kaybettiği, yüzlerce ev ve işyerinin sular altında kaldığı sel felaketinin tüm yönleriyle araştırılması, idari ve siyasi tüm sorumluların ortaya çıkarılması, yaşanabilecek başkaca felaketlerin önüne geçilebilmesi için yapılması gerekenlerin tespiti amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz. 20.11.2023

Mehmet Rüştü TİRYAKİ

Batman Milletvekili

GEREKÇE

Diyarbakır Havzası'nın güneydoğu bölümünde nispeten yeni kurulmuş bir şehir olan Batman, petrole bağlı olarak hızlı ve çarpık bir kentleşmeye girmiş; dere yatakları, sanayi tesisleri ve kentin doğal yapısına uygun olmayan yerleşmeler tarafından adeta işgal edilmiştir. Bu hızlı ve çarpık kentleşme anlayışıyla şehrin kurulduğu alanın morfolojik yapısında önemli değişiklikler meydana gelmiş bu değişiklik yetmişli yıllardan itibaren sıklık ve şiddeti artış gösteren sel ve taşkın olaylarının yaşanmasına sebebiyet vermiştir.

2006 yılında meydana gelen Diyarbakır, Batman, Şanlıurfa ve Mardin illeri ile Cizre ilçesinde meydana gelen sağanak yağışlar sebebiyle yine bir doğa olayı afete ve hatta felakete dönüşmüş; 41 yurttaş yaşamını yitirmiş, yüzlerce ev ve işyeri ile binlerce hektar ekili arazi ve kilometrelerce yol sular altında kalarak kullanılmaz hale gelmiştir. Batman'da 19 mahalle ve 62 bin 851 kişilik nüfusu etkilemiş olan 10 kişinin yaşamını kaybettiği ve onlarca kişinin yaralandığı 2006 yılındaki bu sel felaketine ilişkin raporlarda yaşam odaklı olmayan çarpık kentleşme ve yetersiz altyapı sorunlarına işaret edilmişse de aradan geçen 17 yılda gerekli önlemlerin alınmaktan çok uzak olduğu bugün felakete dönüşen bir doğa olayıyla tekrar ortaya çıkmıştır.

Sistematik olarak görevinden uzaklaştırılan HDP'li Batman Belediyesi her yıl beş mahallenin altyapı ve üst yapılarının yenilenmesini stratejik planına koymasına rağmen bu planlar kayyımlar yönetiminde uygulamaya konmamış, neredeyse her yıl sürekli taşarak can ve mal kayıplarına sebep olan İluh Deresinin ıslahında hiçbir ilerleme kaydedilmemiş, kontrolsüzce gelişen, betonlaşan ve sadece "sanayi kenti ve büyük şehir müjdesi" verilen Batman halkı bir kez daha afetlerle karşı karşıya bırakılmıştır.

Sel ve taşkın riskine açık olduğu kadar deprem açısından da birinci ve ikinci derecede riskli olan Batman'ın öncelikli ihtiyacının, ilgili meslek odaları ve uzmanlar tarafından defalarca eksik ve hatalı olduğu vurgulanmasına rağmen son sürat yapımına başlanan "Batman'a vizyon katacak dev imar planı" değil; ruhsatsız ve kontrolsüz bir biçimde yayılan betonlaşma ve yapılaşmanın önlenerek şehrin jeolojik yapısına uygun, canlı yaşamını odağına alan bir kentleşme planının hayata geçirilmesi olduğu açıktır.

Batman'da meydana gelen yoğun yağışların felakete dönüşmesindeki nedenlerin tüm yönleriyle araştırılması, aksayan ve/veya kaçınılan hizmetlerde kasten veya ihmalen sorumluluğu bulunanların tespit edilmesi, bu ve benzeri felaketlerin Batman veya başka herhangi bir şehirde bir daha yaşanmaması için; sermayenin birikim mekanı haline getirilmiş sömürüye dayalı kentlerden tüm canlıların hak ettiği kentlere geçiş için yollar açan, kentin ve doğal çevrenin değişim değerini değil kullanım değerini esas alan politikaların geliştirilmesi TBMM'nin önünde duran en öncelikli görevlerden biridir.

- 1	SEZAİ TEMELLİ	MUŞ	
1			hM
	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	I
2			70
3	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	Coher
4	VEZİR COŞKUN PARLAK	HAKKARİ	Harry
5	KEZİBAN KONUKÇU KOK	İSTANBUL	Alle
6	NEJLA DEMIR	AGEL	All the second s
7	PERİHAN KOCA	MERSIN	Perlind
8	AYTEN KORDU	TUNCELİ	Alb
9	BERİTAN GÜNEŞ ALTIN	MARDIN	Belives
10	ZEYNEP ODUNCU	BATMAN	De
11	MEHMET ZEKİ İRMEZ	ŞIRNAK	Tunz
12	HEVAL BOZDAĞ	AĞRI	Jun min
13	OSMAN CENGİZ ÇANDAR	DİYARBAKIR	alm
14	SÜMEYYE BOZ	MUŞ	Lunger -
15	ÖMER FARUK HÜLAKÜ	BİNGÖL	Molopin
16	ONUR DÜŞÜNMEZ	HAKKARİ	and
17	GEORGE ASLAN	MARDIN	Cleur
18	SEMRA ÇAĞLAR GÖKALP	BITLIS	Smine
19	BURCUGÜL ÇUBUK	İZMİR	B.801
20	CELAL FIRAT	İSTANBUL	- Till

ı.